

vi mange Smertensbørn paa Vestkysten. Vi kunne godt begynde nede ved Ribe og fortsætte hele Vestkysten op til Skagen, og vi ville finde mange af den Slags Smertensbørn, som jeg ikke her skal nævne. Ogsaa den sidste ærede Taler har jo haft Erfaring i saa Henseende, i alt Fald have hans Forgængere haft en Vestkystsag fremme. Jeg er enig med det ærede Medlem, naar han udtrykte sig saaledes, at Vestkysten var bleven noget tilsidesat af Lovgivningsmagten. Han nævnede netop, hvad jeg tidligere har fremdraget her angaaende den saa tidt omhandlede Kommission, som afgav sin Betænkning i Aaret 1900. Det er særlig min ærede Kollega fra Varde (S. Sørensen), der saa tidt har fremhævet denne Kommission som en udmærket Kommission, og jeg har sagt, at den var i alt Fald udmærket paa eet Omraade, for den blev nedsat for at finde en Havn for Fiskerne paa Vestkysten, og som den sidste ærede Taler rigtigt sagde, den fandt den omme paa Østkysten. Men jeg tror ikke, det er rigtigt at udtrykke sig saaledes, at det er Ringkøbing Fjord eller de andre Punkter, hvor Statskassen har maattet ofre Penge, der ere Smertensbørn. Man skal sige, at det er Vesterhavet, der er vort Smertensbarn. Det er Vesterhavet, der volder Ulykkerne. Alt det andet skal nok være skikkeligt og passe sig selv, naar vi blot ikke havde Vesterhavet. En Fisker har en Gang sagt til mig, at Vesterhavet er Danmarks Guldgrube, og det er for saa vidt rigtigt, for de Fiskerigdomme, som findes i Vesterhavet ud for Danmarks Kyst, ere store. Men det er desværre Udlandets Fiskere, som for en væsentlig Del drage Nytte af disse Rigdomme, fordi vi enten ikke have lært eller kunnet faa rigtigt Greb paa, hvordan vi skulle lægge det til Rette for vore Fiskere saaledes, at de kunne komme til at drage Nytte af disse Rigdomme.

Det er en vanskelig Opgave nu at tage Stilling til Spørgsmaalet om, hvordan Forholdene skulle ordnes ved Ringkøbing Fjord. Det er blevet fremhævet fra alle Sider, og det er rigtigt nok, at naar vi nu skulle til at lovgive derom, bør vi se Sagen lige i Øjnene, tage Forholdene, som de ligge for, og i første Linie se at faa de Ulemper og de Farer afværgede, som dels forestaa og dels have gjort sig gældende. Men der er en Ting, som de Talere, der have haft Ordet, ikke i særlig Grad have dvælet ved, ja, enkelte have slet ikke rørt ved den, nemlig Ringkøbings Fjords Fortid. Det, der har gjort, at vi ere komne ind i de

Forhold, vi nu ere i, er den mangelfulde Afvanding af Fjorden. Naar vi nu skulle til at lovgive om nye Forhold, hvad enten det nu bliver ved Hvide Sande eller et andet Sted, maa vi ikke tabe af Sigte, at det er Afvandingsvanskelighederne, der have ført med sig, at Lovgivningsmagten har taget sig af Ringkøbing Fjord. For hvis vi glemme det og kun have Blikket henvendt paa at afværge de Farer, som nu ligge for, gaar det saaledes, at vi blot køre fra een Vejgrøft over i en anden, og det vil da vise sig, at den Tid ikke er fjern, da der paa ny rejses Krav om at faa Afvandingsforholdene bedrede nede ved Ringkøbing Fjord. Det er det, jeg vil minde om. Det er altsaa Fortidens Krav paa en god og forsvarlig Afvanding af Ringkøbing Fjord, som vi stadig maa have som Baggrund for vort Arbejde.

Jeg skal ikke komme ind paa nogen lang Beskrivelse af Ringkøbing Fjords Fortidshistorie. Tage vi et Kort i Haanden og se flygtigt paa det, vil det vistnok for mange ved første Øjekast se ud, som om Ringkøbing Fjord er en Indsø. Det er den ikke og har aldrig været det. Den har derimod en Gang været en Bugt af Vesterhavet. Paa det ældste Kort, jeg har set, var den Klitrække, som danner Værnet mod Havet, Holmslands Klit som den kaldes, en Række usammenhængende Øer, som senere i Aarhundredernes Løb ere bleve til den nuværende sammenhængende Klitrække. Naar Ringkøbing Fjord aldrig bliver en Indsø, er det, fordi der ud i den løber en uhyre Mængde Vand fra det omtrent 54 Kvadratmil store Opland, som sender sine Strømme ud i Ringkøbing Fjord. Alt dette Vand skal ud af Fjorden igen, og hvis ikke menneskelige Kræfter ville sætte sig i Bevægelse og hjælpe det ved Udløbet, vil Naturen selv bane sig et Udløb, men saa indtræder der ganske vist ogsaa sørgelige Kalamiteter.

Spørgsmaalet om en forsvarlig Ordning af Udløbsforholdene har staaet paa i en meget længere Aarrække, end jeg kan huske, og jeg kan dog huske ikke saa faa Aar tilbage. I 1650 var Udløbet ud for Skernaa, ved et Sted, som kaldes Skodbjerg. Der gaar fra Skernaaens Munding ud til Klitten ved Skodbjerg en Rille gennem Fjordens Sand. Det er den Rende, som Vandet i den Tid har dannet. Nord for den er der ca. 4,000 Tdr. Land, som kaldes Haurvig Sande, Syd for er der de saakaldte Tipper, Værn Sande og Engene længere inde. Jeg har hele Tiden holdt paa, at det var den naturligste Plads for